

S İ R K Ü L E R R A P O R	
Tarih:	28.03.2023
Sayı:	2023/29
Konu:	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No:2)

Özet: 25 Mart 2023 Tarihli ve 32143 Sayılı Resmî Gazete’de Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 2) yayımlandı.

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 2) ile 9/3/2023 tarihli ve 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 10 uncu maddesinin yirmi birinci, yirmi ikinci, yirmi beşinci ve yirmi altıncı fıkralarının uygulamasına dair usul ve esaslar düzenlenmiş ve uygulamada tereddüt oluşmasının engellenmesi amacıyla söz konusu Tebliğde ayrıntılı açıklamalara ve örneklere yer verilmiştir.

Bu kapsamda Tebliğde;

- Depremden etkilenen hizmet erbabına yapılan aynı ve nakdi yardımlarda gelir vergisi ve damga vergisi istisnası
- Depremden etkilenenlerin bedelsiz kullanımına bırakılan konutlarda emsal kira bedeli esasının uygulanmaması
- Depremden etkilenenlerin bedelsiz kullanımına bırakılan konutlarda emsal kira bedeli esasının uygulanmaması
- Depremde vefat edenlerin mirasçılarına tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden yapılan ödemeler
- Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden yapılan ödemelerde tevkifat uygulaması
- Deprem nedeniyle vefat edenlerin mirasçılarına yapılan ödemelerde tevkifat uygulaması
- Veraset ve intikal vergisi istisnası
- Mükelleflerin tutulması zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu belgelerinin depremlerde zayi olması
- Defter ve belgeleri depremler nedeniyle zayi olan mükelleflerin yapacakları işlemler
- Elektronik ortamda tutulan defterleri depremler nedeniyle zayi olan mükelleflerin yapacakları işlemler
- Depremler nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde bulunanlardan olan alacaklarda şüpheli alacak uygulaması
- Binalara ve taşıtlara ilişkin vergiler ile diğer amme alacaklarının terkinine ilişkin hususlar hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

Depremden Etkilenen Hizmet Erbabına Yapılan Ayni ve Nakdi Yardımlarda Gelir Vergisi ve Damga Vergisi İstisnası

YASAL DÜZENLEME

7440 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin yirmi birinci fıkrasında;

6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde;

a) Depremden, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, işverenler tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan ayni yardımlar ile toplam tutarı **50.000 Türk lirasını** geçmeyen nakdi yardımlar 5510 sayılı Kanuna göre prime esas kazançta dâhil edilmez, bu yardımlar üzerinden 193 sayılı Kanun uyarınca gelir vergisi ve 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu uyarınca damga vergisi alınmaz...” hükmü yer almaktadır.

ÜCRET SAYILAN ÖDEMELER

31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler olarak tanımlanmış ve ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunmasının onun mahiyetini değiştirmeyeceği belirtilmiştir. Dolayısıyla, hizmet erbabına ödenen aylık ücret, mesai, prim, ikramiye, gider karşılığı ve sair adlarla yapılan tüm ödemeler ve sağlanan menfaatler de ücret kapsamında değerlendirilmektedir.

(1) 7440 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin yirmi birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca; işverenler tarafından 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil), 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde, kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen hizmet erbabına, mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan ayni yardımların tamamı ile toplam tutarı 50.000 Türk lirasını geçmeyen nakdi yardımlar gelir vergisi ve damga vergisinden istisna edilmiştir.

(2) İşverenler tarafından hizmet erbabına bu şekilde yapılan ve ücret olarak kabul edilen ayni ve nakdi yardımların istisna kapsamında değerlendirilebilmesi için söz konusu ayni ve nakdi yardımların;

- 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) yapılması,
- Hizmet erbabının kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babasının depremden etkilenmiş olması,
- Nakdi yardım tutarının toplamda 50.000 Türk lirasını aşmaması,
- Hizmet erbabının mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılması, şarttır.

- (3) Aynı yardımlarda, aynı yardımın mahiyetine ve tutarına ilişkin bir sınırlama bulunmamaktadır. Nakdi yardımların toplam tutarının 50.000 Türk lirasını aşması durumunda, aşan tutar ücret olarak vergiye tabi tutulacaktır.
- (4) Hizmet erbabına yapılacak aynı ve/veya nakdi yardımın istisna kapsamında değerlendirilebilmesi için hizmet erbabının kendisinin, eşinin, çocuğunun, anne veya babasının depremden etkilenmesi yeterli olup deprem bölgesinde yerleşim yerinin bulunması şartı aranmayacaktır.
- (5) Hizmet erbabının mevcut ücret, prim, ikramiye gibi ödemelerine ilave olarak yapılan aynı ve nakdi yardımlara ilişkin ödemeler, ücret bordrosunda gösterilecek ancak bu ödemelerin istisna kapsamına giren kısmı vergi matrahına dahil edilmeyecektir.
- (6) Hizmet erbabına yapılan aynı ve/veya nakdi yardım ödemelerinin hizmet erbabının; mevcut ücretine ilave olarak yapılması gerekmekte olup mevcut ücretinde bir artış olmaksızın bu istisnadan yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.
- (7) Hizmet erbabına; kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası için yapılan yardımlar istisna kapsamında olup bunların dışında depremden etkilenen diğer gerçek kişilere yapılan aynı ve nakdi yardımların bu istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.
- (8) Depremlerde veya bu depremlerdeki yaralanmalara bağlı olarak daha sonraki bir tarihte vefat eden hizmet erbabının eş, çocuk, anne ve babasına işverenler tarafından yapılan yardımlar, ücret sayılmamakta ve gelir vergisi ile damga vergisinin konusuna girmemektedir.
- (9) 6/2/2023 tarihi itibarıyla mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde yerleşim yeri bulunan hizmet erbabının kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası için yapılan aynı ve nakdi yardımların ücret bordrosunda gösterilmesi yeterli olup ayrıca bir belge aranmayacaktır.
- (10) Hizmet erbabının kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babasının yerleşim yerinin mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde olmadığı durumlarda ise bunların depremden etkilendiğinin; geçici olarak herhangi bir sebeple bu yerlerde bulunduğu ilişkin tespitler, ulaşım kayıtları, hastane kayıtları, hasar tespit raporları ve benzeri belgelerle tevsik edilmesi ve bu belgelerin ücret bordrosunun eki olarak muhafaza edilmesi gerekmektedir.

Deprem nedeniyle yasal defter ve belgeleri zayi olanlar tarafından yapılacak işlemler;

Türk Ticaret Kanunu'na (TTK) ve Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu belgeleri 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle zayi olan mükellefler, durumu öğrendiği tarihten itibaren 31 Temmuz 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebilecektir. Mahkeme bu talebi ivedilikle görüşüp ve gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilecektir.

Bu yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayi olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmünde kabul edilmektedir.

Deprem bölgesindeki kişi ve kurumlardan olan alacakların şüpheli alacak olarak değerlendirilebilmesi

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde; gelir ve kurumlar vergisi yönünden mükellefiyet kaydı bulunan kişilerden veya gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan ancak yerleşim yeri bu yerlerde olan gerçek kişilerden ya da kuruluş ve faaliyet yeri bu yerlerde bulunan kurumlar vergisi mükellefiyeti olmayan teşekküllerden alacağı bulunan mükellefler, açılan tespit davası üzerine mahkeme tarafından borçlunun mal varlığının en az üçte birini kaybettiğine yönelik verilmiş bir karar bulunması şartıyla, deprem tarihinden önce doğmuş olan ve varlığı VUK'ta sayılan belgeler ile tevsik edilen alacaklarını aynı Kanun'un 323. maddesinde yer alan hükümlere göre dava veya icra safhasında bulunan alacak kabul ederek, bu alacakları için pasifte karşılık ayırabilecektir.

[Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği \(Seri No: 2\)](#)

Saygılarımızla,